

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

Օ Ր Ե Ն Ք Ը

Ընդունված է 2006 թվականի մայիսի 23-ին

ԹԱՆԿԱՐԺԷ ՄԵՏԱՂՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

Գ Լ ՈՒ Խ 1

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հոդված 1. Օրենքի կարգավորման առարկան

Սույն օրենքը կարգավորում է թանկարժեք մետաղների, թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի շրջանառության իրավական հիմքերը և պետական կարգավորման սկզբունքները, թանկարժեք մետաղների, թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի շրջանառության ոլորտում պետական կառավարման և այլ մարմինների լիազորությունները:

Հոդված 2. Հիմնական հասկացությունները

Սույն օրենքում նշված հասկացությունները օգտագործվում են հետևյալ իմաստով՝

ա) **թանկարժեք մետաղներ**՝ թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իր չհանդիսացող ոսկի, արծաթ, պլատին և պլատինային խմբի մետաղներ (պալադիում, իրիդիում, ռոդիում, ռուտենիում և օսմիում)՝ ցանկացած տեսքով և վիճակում (բնական, գտարկված, ձուլակտոր, հումք, համաձուլվածք, նախապատրաստվածքներ, կիսաֆաբրիկատ, քիմիական միացություն, մետաղադրամ, քարոզն, թափոն և այլն):

բ) **թանկարժեք քարեր**՝ բնական, անմշակ և մշակված՝ այմաստ, գրուլիտ, սուտակ, շափուղա, ալեքսանդրիտ և բնական մարգարիտ:

գ) **թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իր**՝ թանկարժեք մետաղներից կամ թանկարժեք և գունավոր մետաղների համաձուլվածքներից նպատակային նշանակություն և օգտագործման համար պատրաստված պատրաստի արտադրանք, որն իր վրա կարող է ունենալ նաև ոչ թանկարժեք մետաղներից այլ բաղադրատարրեր:

դ) **թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրի արտադրություն**՝ թանկարժեք մետաղներից պատրաստվող իրի արտադրական գործընթաց:

ե) **թանկարժեք մետաղների գտարկում (աֆինաժ)**՝ այլ խառնուրդներից և ուղեկցող տարրերից թանկարժեք մետաղների կորզման և մաքրման մետալուրգիական գործընթաց:

զ) **գտարկված թանկարժեք մետաղներ**՝ գտարկող կազմակերպությունների կողմից արտադրված Հայաստանի Հանրապետության կամ միջազգային ստանդարտներին համապատասխան՝ թանկարժեք մետաղների ցանկացած չափի ձուլակտորներ, մանրագլիկներ, փոշի, որոնք պետք է ունենան հիմնական թանկարժեք մետաղի 99,5 տոկոսից ոչ պակաս պարունակություն:

է) **թանկարժեք մետաղների, թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի մանրածախ առուվաճառք**՝ վաճառողի կողմից հրապարակային պայմանագրի կանոններին համապատասխան՝ անձնական, ընտանեկան, տնային կամ այլ օգտագործման համար նախատեսված թանկարժեք մետաղների, թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի առուվաճառք:

զ) **բանկային ոսկի**՝ «Արժույթային կարգավորման և արժույթային վերահսկողության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված ոսկի:

զ) **ստանդարտացված ձուլակտոր**՝ ցանկացած չափի և սույն օրենքով նախատեսված հարգերին համապատասխանող թանկարժեք մետաղից պատրաստված ձուլակտոր, որը արտադրվել է գտարկող կազմակերպությունում:

դ) **հարգ**՝ չափանիշ, որը ցույց է տալիս թանկարժեք մետաղների կշռային պարունակության չափը համաձուլվածքի մեկ հազար կշռային միավորի մեջ:

ժ) **հարգորոշում**՝ կուրթերի և իրերի մեջ տարբեր մեթոդներով թանկարժեք մետաղների պարունակության որոշում:

ծ) **հարգադրոշմ**՝ դրոշմ, որը հավաստում է թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրի մեջ թանկարժեք մետաղի պարունակության չափը մեկ հազար կշռային միավորի մեջ (հարգ):

ժգ) **հարգադրոշմում**՝ թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրի մետաղային մակերևույթին համապատասխան հարգի դրոշմման տեխնոլոգիական գործողություն:

ժդ) **տարբերանիշ**՝ դրոշմ, որը ցույց է տալիս թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերը հարգորոշողին և (կամ) հարգադրոշողին:

ժե) **անվանանիշ**՝ նշան, որը հավաստում է թանկարժեք մետաղից պատրաստված իրի արտադրողին:

ժզ) **տրայական ունեցի**՝ թանկարժեք մետաղների գանձվածի չափման միավոր, որը հավասար է 31,1034807 գրամի:

ժզ) **գտարկող կազմակերպություն**՝ օրենքին համապատասխան՝ թանկարժեք մետաղների գտարկման, բանկային ոսկու և ստանդարտացված ձուլակտորների արտադրության լիցենզիա ունեցող կազմակերպություն:

ժը) **թանկարժեք մետաղների դիլերներ**՝ թանկարժեք մետաղների, թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի մասնագիտացված առուվաճառք իրականացնող անհատ ձեռնարկատերեր և իրավաբանական անձինք, այդ թվում՝ թանկարժեք մետաղների, թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի մանրածախ առուվաճառք իրականացնող անձինք:

(2-րդ հոդվածը լրաց. 26.05.08 ԸՕ-93-Ն)

Հոդված 3. Թանկարժեք մետաղների, թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի շրջանառությունը և դրանց շրջանառության ժամանակ առաջացող հարաբերությունները կարգավորող օրենսդրությունը

Թանկարժեք մետաղների, թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի շրջանառությունը և դրանց շրջանառության ժամանակ առաջացող հարաբերությունները կարգավորվում են Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքով, սույն օրենքով, «Լիցենզավորման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով և այլ իրավական ակտերով:

Եթե Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերում (այսուհետ՝ միջազգային պայմանագրեր) սահմանված են այլ նորմեր, բայց սահմանված են սույն օրենքով, ապա կիրառվում են միջազգային պայմանագրերի նորմերը:

Հոդված 4. Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի հարգորոշման, հարգադրոշմման, թանկարժեք մետաղների, թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի մասնագիտացված, այդ թվում՝ մանրածախ առուվաճառքի, թանկարժեք մետաղների գտարկման, բանկային ոսկու, ստանդարտացված ձուլակտորների արտադրության հսկողությունը

1. Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի հարգորոշման, հարգադրոշմման, թանկարժեք մետաղների գտարկման, բանկային ոսկու, ստանդարտացված ձուլակտորների արտադրության լիցենզավորումը և գործունեության պահանջների ու պայմանների պահպանման նկատմամբ հսկողությունը, ինչպես նաև թանկարժեք մետաղների, թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի մասնագիտացված, այդ թվում՝ մանրածախ առուվաճառքի նկատմամբ հսկողությունն իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության լիազորված մարմինը (այսուհետ՝ լիազոր մարմին)՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով (այսուհետ՝ օրենքներով)՝ իրեն վերապահված լիազորությունների շրջանակում: Հայաստանի Հանրապետության բանկերի կողմից բանկային ոսկու և ստանդարտացված ձուլակտորներով իրականացվող գործառնությունների նկատմամբ վերահսկողությունն իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկը՝ օրենքներով իրեն վերապահված լիազորությունների շրջանակներում:

2. Սույն հոդվածի առաջին մասում նշված հսկողությունն իրականացվում է՝

ա) օրենքով սահմանված կարգով թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի հարգորոշման, հարգադրոշմման լիցենզիա ունեցող սուբյեկտների կողմից՝ օրենքներով սահմանված պահանջներին, պայմանների պահպանման նկատմամբ:

բ) թանկարժեք մետաղներ գտարկելու, բանկային ոսկու, ստանդարտացված ձուլակտորներ արտադրելու լիցենզիա ունեցող գտարկող կազմակերպությունների կողմից՝ օրենքներով սահմանված պահանջներին, պայմանների պահպանման նկատմամբ:

գ) օրենքով սահմանված կարգով թանկարժեք մետաղների, թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի մանրածախ առուվաճառք իրականացնող սուբյեկտների, ներառյալ՝ թանկարժեք մետաղների դիլերների կողմից՝ սույն օրենքի 8-րդ հոդվածով սահմանված պահանջների պահպանման նկատմամբ:

3. Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի հարգորոշման, հարգադրոշմման, թանկարժեք մետաղների, թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի մասնագիտացված, այդ թվում՝ մանրածախ առուվաճառքի, թանկարժեք մետաղների գտարկման, բանկային ոսկու և ստանդարտացված ձուլակտորների արտադրության գործունեությունների ստուգումներն իրականացվում են օրենքով սահմանված կարգով:

ԹԱՆԿԱԾԵՔ ՄԵՏԱՂՆԵՐԻ ԶՏԱՐԿՈՒՄԸ, ԲԱՆԿԱՅԻՆ ՈՍԿՈՒ ԵՎ ՍՏԱՆԱՐԱՏԱՅՎԱԾ ԶՈՒՄԱԿՏՈՒՆԵՐԻ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

Հոդված 5. Թանկարժեք մետաղների գտարկումը, բանկային ոսկու և ստանդարտացված ձուլակտորների արտադրությունը

1. Հայաստանի Հանրապետությունում թանկարժեք մետաղների գտարկման, բանկային ոսկու և ստանդարտացված ձուլակտորների արտադրության գործունեության կարող են զբաղվել միայն օրենքով սահմանված կարգով թանկարժեք մետաղներ գտարկելու, բանկային ոսկի և ստանդարտացված ձուլակտորներ արտադրելու լիցենզիա ունեցող գտարկող կազմակերպությունները՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության (այսուհետ՝ կառավարություն)՝ սահմանած պահանջների պահպանմամբ: Դրանցով սահմանվում են գործունեության իրականացման տեխնիկական անվտանգության և բնապահպանման պահանջները:
2. Ձտարկող կազմակերպությունների կողմից արտադրվող բանկային ոսկին պետք է համապատասխանի սույն օրենքի 2-րդ հոդվածի «բ» կետին կամ միջազգային ստանդարտներին:
3. Ձտարկող կազմակերպությունների կողմից արտադրված թանկարժեք մետաղների ստանդարտացված ձուլակտորները պետք է համապատասխանեն հետևյալ պահանջներին՝
  - ա) ձուլակտորների մակերեսին պետք է դրոշմված լինի արտադրող կազմակերպության անվանումը (անվանանիշը), ձուլակտորների քաշը՝ արտահայտված գրամներով, կիրգրամներով կամ տրոյական ունցիաներով, մետաղի լատինատառ խորհրդանշանը և հարգը.
  - բ) մեկ կիրգրամ և ավելի քաշի ձուլակտորների մակերեսի վրա պետք է դրոշմված լինի նրա սերիական համարը.
  - գ) ձուլակտորները չպետք է ունենան ծակոտիներ, խոռոչներ:
4. Ձտարկող կազմակերպությունների այն աշխատակիցները, որոնք զբաղվում են գտարկման գործընթացով (աֆինսո) պետք է ունենան համապատասխան որակավորում:

Հոդված 6. Հարգորոշումը և հարգադրումը, ինչպես նաև այդ գործունեության կազմակերպմանը ներկայացվող պահանջները

1. Հայաստանի Հանրապետությունում թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի հարգորոշումը և հարգադրումը և դրանց հետ կապված գործողությունները կատարելու իրավունք ունեն օրենքով սահմանված կարգով հարգորոշման և հարգադրումման լիցենզիա ստացած անհատ ձեռնարկատերերը և իրավաբանական անձինք: Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի հարգորոշման և հարգադրումման հետ կապված գործողություններ են նաև՝
  - ա) հակագողկների պատրաստումը.
  - բ) ստուգիչ տարրալուծումները.
  - գ) քիմիական տարրալուծումները:
2. Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված այն իրերը, որոնք ունեն սույն օրենքով թանկարժեք մետաղների համար սահմանված հարգերից ցածր հարգ, պետք է հարգադրումվեն տվյալ հարգին ամենամոտ ցածր հարգով:
3. Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված այն իրերը, որոնք ունեն սույն օրենքով թանկարժեք մետաղների համար սահմանված նվազագույն հարգից ցածր հարգ, ենթակա չեն հարգադրումման և չեն կարող իրացվել որպես թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրեր:
4. Արգելվում է հարգադրումել ոչ թանկարժեք մետաղներից պատրաստված և թանկարժեք մետաղներով պատված իրերը:
5. Թանկարժեք մետաղների համաձուլվածքներից պատրաստված իրերը, որոնք պատված են այլ թանկարժեք մետաղներով, պետք է հարգադրումվեն իրի հիմնական մետաղի հարգով:
6. Արգելվում է անընթեռնելի հարգադրում, տարբերանիշ և անվանանիշ ունեցող թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի մանրածախ առուվաճառը:
7. Պարտադիր հարգադրումման ենթակա չեն՝
  - ա) թանկարժեք մետաղներից պատրաստված պատմական կամ հնագիտական արժեք ներկայացնող իրերը, ինչպես նաև մետաղադրամները, շքանշաններն ու մեդալները.
  - բ) գիտական, բժշկական, արտադրական և այլ հատուկ նպատակների համար թանկարժեք մետաղներից պատրաստված գործիքները, սարքերը, լաբորատոր սպասքը.
  - գ) զենքի, կենցաղի, կրոնական ծիսակատարությունների համար հոգևորականների կողմից կիրառվող և նման այլ առարկաների վրա թանկարժեք մետաղներով արված դրվագագադրերը.
  - դ) մինչև 1,5 գրամ կշիռ ունեցող թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերը, ընդ որում՝ արծաթից պատրաստված մինչև 3 գրամ կշիռ ունեցող իրերը.
  - ե) թանկարժեք մետաղներից պատրաստված նրբաշիւս իրերը, որոնք հնարավոր չէ դրոշմել.
  - զ) հետագա մշակման ենթակա նախապատրաստվածքները և բոլոր այն անավարտ իրերը՝ որոնց վրա դեռևս կալվեացվեն թանկարժեք մետաղներից և (կամ) այլ մասեր, ինչպես նաև նրբաթել թանկարժեք մետաղները, արտադրական ձուլվածքները, թափոնը և ջարդոնը:
8. Հարգադրումների, տարբերանիշերի և անվանանիշերի ձևերը, չափերը, նկարագրությունը, ինչպես նաև դրանց պատրաստման, հաշվաման և տնօրինման կարգը հաստատում է կառավարությունը:
9. Հարգորոշման և հարգադրումման գործունեություն իրականացնող անձինք պարտավոր են՝
  - ա) պահպանել կառավարության սահմանած համապատասխան տեխնիկական պահանջները և գործունեության պայմանները.
  - բ) ունենալ կառավարության սահմանած կարգով լիազոր մարմնում գրանցված տարբերանիշ:
10. Հարգորոշմամբ և հարգադրումմամբ զբաղվող անձանց աշխատակիցները պետք է ունենան համապատասխան որակավորում:

Հոդված 7. Թանկարժեք մետաղներ գտարկողի, հարգորոշողի և հարգադրումողի որակավորումները

1. Թանկարժեք մետաղներ գտարկողի, հարգորոշողի և հարգադրումողի որակավորումներն իրականացնում են լիազոր մարմնի կամ թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրեր արտադրող իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձանց անդամակցության ստեղծված և առնվազն երկու տարի գործունեություն իրականացնող ոչ առևտրային կազմակերպության (այսուհետ՝ մասնագիտացված կառույց) կողմից ստեղծված որակավորման հանձնաժողովները, ընդ որում, դրանց կազմում ընդգրկվում է առնվազն յոթ անդամ, որոնցից առնվազն հիսուս տոկոսը լիցենզավորող մարմնի ներկայացուցիչներ են:
Թանկարժեք մետաղներ գտարկողի, հարգորոշողի և հարգադրումողի որակավորման, որակավորման հանձնաժողովի կազմավորման և գործունեության հետ կապված հարաբերությունների նկատմամբ կիրառվում են «Լիցենզավորման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կանոնները:
2. Թանկարժեք մետաղներ գտարկողի, հարգորոշողի և հարգադրումողի որակավորումները սույն օրենքով սահմանված պահանջներին բավարարող թանկարժեք մետաղներ գտարկողի և (կամ) հարգորոշողի ու հարգադրումողի որակավորում ստանալու համար որակավորման հանձնաժողովների դիմած ֆիզիկական անձի մասնագիտական գիտելիքներն ստուգելու և ստուգման արդյունքների հիման վրա թանկարժեք մետաղներ գտարկողի կամ հարգորոշողի և հարգադրումողի որակավորման վկայականներ (այսուհետ՝ վկայական) տալու ընթացակարգ է:
Թանկարժեք մետաղներ գտարկողի և հարգորոշողի ու հարգադրումողի որակավորումներն իրականացվում են համապատասխան որակավորման հանձնաժողովների կողմից կազմակերպվող և անցկացվող որակավորման քննությունների միջոցով՝ օրենքների, այլ նորմատիվ իրավական ակտերի պահանջների շքանշաններում:
Վկայականները տալիս է համապատասխան որակավորման հանձնաժողովը:
3. Թանկարժեք մետաղներ գտարկողի և հարգորոշողի ու հարգադրումողի որակավորման հանձնաժողովի կազմավորման կարգը և կանոնադրությունը հաստատում է լիցենզավորող մարմինը, իսկ թանկարժեք մետաղներ գտարկողների և հարգորոշողների ու հարգադրումողների որակավորման կարգերը և որակավորման քննությունների ծրագրերը հաստատում է կառավարությունը՝ լիցենզավորող մարմնի ներկայացմամբ:
Որակավորումների կարգով սահմանվում են որակավորումների ստուգման ժամկետները, ստուգման մասնակցելու համար անհրաժեշտ փաստաթղթերի ցանկը, դրանց ներկայացման ժամկետները, ստուգման համար նախապատրաստված հարցերի կամ խնդիրների քանակը, գնահատման կարգը, ստուգման անցկացման ձևը և նախատեսված ժամանակը, տեխնիկական միջոցներից օգտվելու կարգը, որակավորման վկայական ստանալու համար անհրաժեշտ միավորների քանակը, ստուգման արդյունքների բողոքարկման կարգը, ինչպես նաև որակավորումը պատշաճ անցկացնելու ուղղված այլ դրույթներ: Որակավորման քննությունների համար հարցերը նախապատրաստում է լիցենզավորող մարմինը՝ նախապես քննարկելով մասնագիտացված կառույցի հետ (նման կառույցի առկայության պարագայում):
4. Որակավորման քննությունների կազմակերպման և անցկացման հետ կապված ծախսերը փոխհատուցելու և պատասխան մասնագիտացված կառույցը գանձում է վճար, որի չափը չի կարող գերազանցել Հայաստանի Հանրապետությունում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասնպատիկը: Թանկարժեք մետաղներ գտարկողի և հարգորոշողի ու հարգադրումողի որակավորումները լիազորված մարմնի կողմից անցկացվելու դեպքում գանձվում է պետական տուրք՝ օրենքով սահմանված չափով:
Որակավորման քննությունը կարող է նաև անցկացվել Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիները, օտարերկրյա քաղաքացիները և քաղաքացիություն չունեցող այլ անձինք:
5. Որակավորման քննություններին մասնակցել էլ յուրյաարվում այն դիմողին, որը դատարանի վճռով ճանաչվել է անգործունակ կամ սահմանափակ գործունակ:

Հոդված 8. Թանկարժեք մետաղների, թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի մանրածախ առուվաճառը

1. Թանկարժեք մետաղների, թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի մասնագիտացված, այդ թվում՝ մանրածախ առուվաճառը անհրաժեշտության դեպքում կարող է կանոնակարգվել կառավարության հաստատած կանոններով:

2. Թանկարժեք մետաղների, թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի մասնագիտացված, այդ թվում՝ մանրածախ առուվաճառքը կարող է իրականացվել միայն նրանց վրա օրենքով սահմանված կարգով հարգադրոշմի և տարբերանիշի առկայության դեպքում, բացառությամբ սույն օրենքի 6-րդ հոդվածի յոթերորդ մասի «ա», «բ», «գ», «դ», «ե» կետերում նշված իրերի:
3. Եթե սույն օրենքով պարտադիր հարգորոշման և հարգադրոշման ենթակա թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի վրա առկա հարգադրոշմը և տարբերանիշը չի համապատասխանում սույն օրենքով նախատեսված պահանջներին, ապա այդ իրերի հարգորոշման, հարգադրոշման պարտականությունը կրում է մանրածախ առուվաճառք իրականացնող անձը՝ իր հաշվին:
4. Մանրածախ առուվաճառքի ենթակա թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերը պարտադիր պետք է կրեն թանկարժեք մետաղի հարգը, կշիռը, իսկ եթե այդ իրերի վրա առկա են թանկարժեք քարեր, ապա այդ քարերի կշռի և որակի բնութագրերի մասին՝ տեղեկություններ պարունակող պիտակ:
5. Թանկարժեք մետաղների ջարդոնների և թանկարժեք մետաղներից պատրաստված նախապատրաստվածքների մանրածախ առուվաճառքի կարգը՝ կապված հարգորոշման և (կամ) հարգադրոշման հետ, սահմանում է կառավարությունը:
6. Սույն օրենքով սահմանված մանրածախ առուվաճառքի հետ կապված պայմանների կատարման պարտականությունը կրում է մանրածախ առուվաճառք իրականացնող անձը:

(Վերնագիրը փոփ. 26.05.08 ԸՕ-93-Ն)
(Զ-րդ հոդվածը փոփ. 26.05.08 ԸՕ-93-Ն)

Հոդված 9. Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի, ջարդոնների և նախապատրաստվածքների ներմուծումն ու արտահանումը

1. Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերը Հայաստանի Հանրապետության մաքսային օրենսգրքով սահմանված «ներմուծում՝ ազատ շրջանառության համար» ռեժիմով ներմուծելիս, բացառությամբ սույն հոդվածի երկրորդ մասով նշված դեպքերի, ենթակա են սույն օրենքով սահմանված կարգով հարգորոշման և հարգադրոշման՝ հարգորոշման և հարգադրոշման լիցենզիա ունեցող անձանց կողմից: Նշված ռեժիմով ներմուծման ժամանակ թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի հարգորոշման և հարգադրոշման պարտականությունը կրում է ներմուծողը: Ներմուծման ժամանակ թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի հարգորոշման և հարգադրոշման լիցենզիա ունեցող անձանց ընտրությունը կատարում է ներմուծողը:
2. Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերը կարող են Հայաստանի Հանրապետության մաքսային օրենսգրքով սահմանված «ներմուծում՝ ազատ շրջանառության համար» ռեժիմով ներմուծվել առանց սույն օրենքով հարգորոշման և հարգադրոշման լիցենզիա ունեցող անձանց կողմից դրված հարգադրոշմի, եթե՝
- ա) այդ իրերը կրում են արտադրող երկրի հարգեր, որոնք համապատասխանում են սույն օրենքով սահմանված հարգերին և դրանց նկատմամբ կիրառվող պահանջներին: Այս դեպքում ներմուծող թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերը (խմբաքանակը) մաքսային հսկողության ներքո ներկայացնում է հարգորոշման և հարգադրոշման լիցենզիա ունեցող անձանց՝ հարգորոշման նպատակով: Վերջիններս ներկայացված իրերը (խմբաքանակը) հարգորոշելուց հետո դրանց վրա դրոշմում են իրենց տարբերանիշը, որի համար տալիս են համապատասխան տեղեկանք:
- բ) այդ իրերը ներառված են սույն օրենքի 6-րդ հոդվածի յոթերորդ մասում:
- գ) այդ իրերը ներմուծվում են ֆիզիկական անձանց կողմից և չեն գերազանցում Հայաստանի Հանրապետության մաքսային օրենսգրքի հիման վրա կառավարության սահմանած ակնհայտ առևտրային քանակության նվազագույն չափը:
3. Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի՝ Հայաստանի Հանրապետության մաքսային օրենսգրքով նախատեսված մյուս ռեժիմներով ներմուծման ժամանակ հարգի առկայությունը պարտադիր չէ:
4. Թանկարժեք մետաղների ջարդոնները և թանկարժեք մետաղներից պատրաստված նախապատրաստվածքները ներմուծելիս հիմք է ընդունվում այդ իրերի քանակը, տեսակը, հարգը և կշիռը հավաստող տեղեկանքը, որը տրամադրում է հարգորոշման և հարգադրոշման լիցենզիա ունեցող անձինք:
5. Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի արտահանման ժամանակ այդ իրերի վրա հարգադրոշմի և տարբերանիշի առկայությունը պարտադիր չէ:

Գ Լ ՈՒ Խ 3

ԹԱՆԿԱՐԺԵՔ ՄԵՏԱՂՆԵՐԻՑ ԴԱՏԱՂԱՏՎԱԾ ԻՐԵՐԻ ՀԱՐԳՈՐՈՇՄԱՆ ԵՎ ՀԱՐԳԱԴՐՈՇՄԱՆ, ԹԱՆԿԱՐԺԵՔ ՄԵՏԱՂՆԵՐԻ ՋՏԱՐԿԱՆՈՒՄ, ԲԱՆԿԱՅԻՆ ՈՍԿՈՒ ԵՎ ԱՏԱՂԱՐՏԱՑՎԱԾ ՁՈՒՆԱԿՏՈՂՆԵՐԻ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ԼԻՑԵՆԶԱՎՈՐՈՒՄԸ

Հոդված 10. Թանկարժեք մետաղների գտարկման, բանկային ոսկու և ստանդարտացված ձուլակտորների արտադրության լիցենզավորումը

1. Թանկարժեք մետաղների գտարկման, բանկային ոսկու և ստանդարտացված ձուլակտորների արտադրության լիցենզավորումն իրականացնում է լիազոր մարմինը՝ «Լիցենզավորման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքին, սույն օրենքին և կառավարության սահմանած կարգին համապատասխան:
2. Թանկարժեք մետաղների գտարկման, բանկային ոսկու և ստանդարտացված ձուլակտորների արտադրության նկատմամբ հսկողությունն իրականացնում է լիազոր մարմինը՝ փաստաթղթային հսկողության և տեղում ստուգումների միջոցով: Դրանց արդյունքներով կիրառում է սույն օրենքով և «Լիցենզավորման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով նախատեսված պատասխանատվության միջոցները:
3. Զտարկվող կազմակերպության գործունեության ստուգումներն իրականացվում են օրենքով սահմանված կարգով:
4. Թանկարժեք մետաղների գտարկման, բանկային ոսկու և ստանդարտացված ձուլակտորների արտադրության լիցենզիա տրամադրելուց հետո՝ 15-օրյա ժամկետում, լիցենզավորող մարմինն այդ մասին տեղյակ է պահում Հայաստանի Հանրապետության մաքսային մարմիններին:
5. Թանկարժեք մետաղների գտարկման, բանկային ոսկու և ստանդարտացված ձուլակտորների արտադրության գործունեությունն իրականացնող անձինք պարտավոր են իրենց գործունեությունն իրականացնել միայն լիցենզիայում նշված վայրում և լիազոր մարմին ներկայացնել իրենց գործունեության մասին տեղեկություններ (հաշվետվություններ)՝ կառավարության սահմանած ժամկետներում, կարգով և չափանիշներով:
6. Թանկարժեք մետաղների գտարկման, բանկային ոսկու և ստանդարտացված ձուլակտորների արտադրության լիցենզավորումն իրականացվում է սարքավորումների փորձաքննության դրական եզրակացության դեպքում: Սարքավորումների փորձաքննությունն իրականացնում է կառավարության սահմանած կարգով պետական ֆինանսների կառավարման լիազոր մարմինը:

Հոդված 11. Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի հարգորոշման, հարգադրոշման լիցենզավորումը

1. Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի հարգորոշման և հարգադրոշման լիցենզավորումն իրականացնում է լիազոր մարմինը՝ «Լիցենզավորման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքին, սույն օրենքին և կառավարության սահմանած կարգին համապատասխան:
2. Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի հարգորոշման և հարգադրոշման, մանրածախ առուվաճառքի նկատմամբ ստուգումներն ու հսկողությունն իրականացնում է լիազոր մարմինը՝ փաստաթղթային հսկողության և տեղում ստուգումների միջոցով: Դրանց արդյունքներով կիրառում է սույն օրենքով և «Լիցենզավորման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով նախատեսված պատասխանատվության միջոցները:
3. Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի հարգորոշման և հարգադրոշման լիցենզիա տրամադրելուց հետո՝ 15-օրյա ժամկետում, լիազոր մարմինն այդ մասին տեղյակ է պահում Հայաստանի Հանրապետության մաքսային մարմիններին՝ վերջիններիս տրամադրելով թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի հարգորոշման և հարգադրոշման լիցենզիա ստացած անձանց տարբերանիշերի արտատիպերը:
4. Թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի հարգորոշման և հարգադրոշման գործունեությունն իրականացնող անձինք պարտավոր են իրենց գործունեությունն իրականացնել միայն լիցենզիայում նշված վայրում և լիազոր մարմին ներկայացնել իրենց գործունեության մասին տեղեկություններ (հաշվետվություններ)՝ կառավարության սահմանած ժամկետներում, կարգով և չափանիշներով:

Գ Լ ՈՒ Խ 4

ՍՈՒՑԸ ՕՐԵՆՔԻ ԽԱՍՏԱՆ ՀԱՄԱՐ ԿԻՐԱՎՈՂ ԴԱՏԱՂԱՏՎԱԾ ԳՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԸ

Հոդված 12. Սույն օրենքի խախտումների համար կիրառվող պատասխանատվության միջոցները

- Սույն օրենքի խախտման դեպքում լիազոր մարմինը կիրառում է պատասխանատվության հետևյալ միջոցները՝
- ա) տուգանք:
- բ) լիցենզիայի գործողության կասեցում:
- գ) լիցենզիայի գործողության դադարեցում:

Հոդված 13. Տուգանքը

1. Տուգանքը կիրառում է գանձում է լիազոր մարմինը: Եթե տուգանվող անձը համաձայն չէ տուգանքի կիրառման վերաբերյալ լիազոր մարմնի որոշման հետ, ապա լիազոր մարմինը տուգանքը գանձելու հայցով դիմում է դատարան:
2. Տուգանքը որպես պատասխանատվության միջոց, 200.000 դրամի չափով կիրառվում է, եթե խախտվել է սույն օրենքի 5-րդ հոդվածի երկրորդ և երրորդ, 6-րդ հոդվածի երկրորդ, հինգերորդ և վեցերորդ մասերով սահմանված պահանջներից որևէ մեկը:
3. Տուգանքը որպես պատասխանատվության միջոց, 50.000 դրամի չափով կիրառվում է, եթե խախտվել է սույն օրենքի 8-րդ հոդվածի երկրորդ, երրորդ և չորրորդ մասերով սահմանված պահանջներից որևէ մեկը:

4. Սույն հոդվածի երկրորդ մասի համաձայն՝ տուգանքի կիրառումից հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում, տուգանքի կիրառման համար հիմք հանդիսացող խախտումը շարունակելու կամ նման նոր խախտում թույլ տալու դեպքում տուգանքի չափը յուրաքանչյուր դեպքում ավելացվում է 600. 000 դրամի չափով:

5. Սույն հոդվածի երրորդ մասի համաձայն՝ տուգանքի կիրառումից հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում, տուգանքի կիրառման համար հիմք հանդիսացող խախտումը շարունակելու կամ նման նոր խախտում թույլ տալու դեպքում տուգանքի չափը յուրաքանչյուր դեպքում ավելացվում է 300. 000 դրամի չափով:

Հոդված 14. Լիցենզիայի գործողության կասեցումը

1. Լիազոր մարմինը կասեցնում է լիցենզիայի գործողությունը՝

ա) եթե խախտվել է սույն օրենքի 5-րդ հոդվածի չորրորդ և 6-րդ հոդվածի երրորդ, չորրորդ, իններորդ և տասներորդ մասերով սահմանված պահանջներից որևէ մեկը:

բ) եթե խախտվել է սույն օրենքի 9-րդ հոդվածի երկրորդ մասի «ա» կետով սահմանված պահանջը:

գ) օրենքով սահմանված այլ դեպքերում:

2. Լիցենզիայի գործողությունը կասեցվում է մինչև կասեցման համար հիմք հանդիսացող խախտման վերացումը:

3. Լիցենզիայի գործողության կասեցման ժամկետի ընթացքում լիցենզավորված անձը չի կարող իրականացնել համապատասխան գործունեություն: Լիցենզիայի գործողության կասեցման ժամկետի ընթացքում լիցենզավորված անձի կողմից սույն օրենքով նախատեսված լիցենզավորման ենթակա գործունեություն իրականացնելը, բացառությամբ այն գործողությունների, որոնք ուղղված են լիցենզիայի գործողության կասեցման պատճառների վերացմանը, ինչպես նաև կասեցման մասին որոշմամբ նախատեսված անհետաձգելի միջոցառումների իրականացմանը, դիտարկվում է որպես առանց լիցենզիայի լիցենզավորման ենթակա գործունեությամբ զբաղվել և առաջացնում է պատասխանատվություն՝ օրենքով սահմանված կարգով:

Հոդված 15. Լիցենզիայի գործողության դադարեցումը

Լիցենզիայի գործողության դադարեցումն իրականացվում է «Լիցենզավորման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված հիմքերով և կարգով:

Գ Լ ՈՒ Խ 5

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՏԱՐԱԾՔՈՒՄ ՄԱՀՄԱՆՎԱԾ ՀԱՐԳԵՐ

Հոդված 16. Հայաստանի Հանրապետության տարածքում սահմանված հարգերը

1. Հայաստանի Հանրապետության տարածքում թանկարժեք մետաղներից պատրաստվող իրերի արտադրության և շրջանառության համար սահմանվում են Հավելվածում նշված հարգերը՝ ըստ մետրական համակարգի:

2. Հավելվածում նշված հարգերից թանկարժեք մետաղների փաստացի հարգերի թույլատրելի երկկողմանի +/- շեղման առավելագույն չափը, հաշվի առնելով նաև գողանկության հարգը, սահմանվում է՝

ա) ոսկու համար՝ բոլոր հարգերի դեպքում՝ մինչև +/- 3 միավոր (585 հարգի ոսկյա իրերի համար բացասական շեղում չի թույլատրվում):

բ) արծաթի համար՝ բոլոր հարգերի դեպքում՝ մինչև +/- 5 միավոր:

գ) պլատինի և պալադիումի համար՝ բոլոր հարգերի դեպքում՝ մինչև +/- 10 միավոր:

դ) մանրանախշ, բազմաթիվ գողվածք ունեցող նրբահյուս (ֆիլիգրան) արծաթյա իրերում է հարգի շեղում՝ մինչև +/- 20 միավոր:

3. Հայաստանի Հանրապետությունում չգործող հարգերով թանկարժեք մետաղներից իրերի արտադրությունը թույլատրվում է, եթե այդ իրերը նախատեսված են արտահանման կամ ոչ մանրածախ առուվաճառքի նպատակների համար, և այդպիսի պայման առկա է պատվիրատու-արտադրող (կամ մատակարարող) կողմերի միջև կնքված պայմանագրում (այլ փաստաթղթում):

Գ Լ ՈՒ Խ 6

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԹՄԱԿԱՐԺԵՔ ՄԵՏԱՂՆԵՐԻ ԵՎ ԹՄԱԿԱՐԺԵՔ ՔԱՐԵՐԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԳԱՆՁԱՐԱՆԸ

Հոդված 17. Հայաստանի Հանրապետության թանկարժեք մետաղների և թանկարժեք քարերի պետական գանձարանը

1. Հայաստանի Հանրապետության թանկարժեք մետաղների և թանկարժեք քարերի պետական գանձարանը պետական ֆինանսների կառավարման լիազոր մարմնի առանձնացված ստորաբաժանում հանդիսացող գործակալություն (այսուհետ՝ գանձարան) է:

2. Գանձարանի հիմնական խնդիրներն են՝

ա) պետական մարմինների, պետական հիմնարկների, պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների և 100 տոկոս պետական մասնակցությամբ իրավաբանական անձանց հաշվեկշիռներում հաշվառված թանկարժեք մետաղների, թանկարժեք քարերի, ինչպես նաև թանկարժեք մետաղներից և թանկարժեք քարերից պատրաստված իրերի հաշվառումը և կառավարումը:

բ) գանձարանում գտնվող թանկարժեք մետաղների, թանկարժեք քարերի, ինչպես նաև թանկարժեք մետաղներից և թանկարժեք քարերից պատրաստված իրերի հաշվառման և պահպանման ապահովումը:

գ) պետության կարիքների համար օրենքին և այլ իրավական ակտերին համապատասխան՝ թանկարժեք մետաղների, թանկարժեք քարերի, ինչպես նաև թանկարժեք մետաղներից և թանկարժեք քարերից պատրաստված իրերի գնումն ու վաճառքը:

3. Գանձարանը սույն օրենքով լիազորված է իրականացնել հետևյալ հիմնական գործառնությունները՝

ա) հաշվառում և կառավարում է պետական սեփականություն հանդիսացող թանկարժեք մետաղները և թանկարժեք քարերը, ինչպես նաև թանկարժեք մետաղներից և թանկարժեք քարերից պատրաստված իրերը, բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի հաշվեկշիռում գտնվող արժեթղթերի:

բ) կատարում է կառավարության որոշումները թանկարժեք մետաղների և թանկարժեք քարերի պետական պահուստները ձևավորելու և համալրելու մասին, կնքում պայմանագրեր թանկարժեք մետաղներ և թանկարժեք քարեր արդյունահանելու, ինչպես նաև թանկարժեք մետաղներից և թանկարժեք քարերից պատրաստված իրեր արտադրող կազմակերպությունների հետ պետական պահուստները համալրելու նպատակով թանկարժեք մետաղների, թանկարժեք քարերի, ինչպես նաև թանկարժեք մետաղներից և թանկարժեք քարերից պատրաստված իրերի մատակարարումների մասին, ապահովում է դրանց դիմաց վճարումները, ստացված արժեթղթերի մուտքագրումը, պահպանությունը և իր հաշվեկշիռում հաշվառումը, այդ թվում՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն՝ բռնագրավված, տիրազուրկ ճանաչված, ժառանգության իրավունքով և այլ հիմքերով պետությանն անցած արժեթղթերի մուտքագրումը պետական պահուստներ:

4. Հայաստանի Հանրապետության թանկարժեք մետաղների և թանկարժեք քարերի պետական պահուստների և դրա բաղկացուցիչ մաս կազմող թանկարժեք մետաղների և թանկարժեք քարերի ազգային պահուստի համալրման, պահպանության, օգտագործման, ծախսման, հաշվառման, ինչպես նաև դրանց տեղաբաշխման և գտնվելու վայրերը որոշելու կարգը հաստատում է կառավարությունը:

5. Հայաստանի Հանրապետության թանկարժեք մետաղների և թանկարժեք քարերի պետական պահուստների վիճակի ստուգումներն իրականացնում է լիազոր մարմինը:

Հոդված 18. Հայաստանի Հանրապետության սեփականություն հանդիսացող և գանձարանում հաշվառված թանկարժեք մետաղների, թանկարժեք քարերի, ինչպես նաև թանկարժեք մետաղներից և թանկարժեք քարերից պատրաստված իրերի օտարումը

1. Պաշտոնատար անձանց կողմից ի պաշտոնն ստացած՝ թանկարժեք մետաղներից և թանկարժեք քարերից պատրաստված նվերները հաշվառվում են այդ կազմակերպության հաշվեկշիռում և ընդգրկվում են յուրաքանչյուր գույքագրման արդյունքում և կարող են հանձնվել բացառապես գանձարան:

2. Պետական մարմինների և պաշտոնատար անձանց կողմից ի պաշտոնն այլ անձանց օրենքով սահմանված նվազագույն աշխատավարձի 200-ապատիկից մինչև 3.000-ապատիկ արժողությամբ թանկարժեք մետաղներից և թանկարժեք քարերից պատրաստված նվերները գանձարանից տրվում են պետական ֆինանսների կառավարման լիազոր մարմնի հետ համաձայնեցվելուց հետո, իսկ 3.000-ապատիկը գերազանցելու դեպքում՝ կառավարության սահմանած կարգով:

3. Պետական մարմիններում, պետական հիմնարկներին և կազմակերպություններին հաշվեկշիռներում հաշվառված թանկարժեք մետաղների, թանկարժեք քարերի, ինչպես նաև թանկարժեք մետաղներից և թանկարժեք քարերից պատրաստված իրերի օտարումը պետք է համաձայնեցվի պետական ֆինանսների կառավարման լիազոր մարմնի հետ: Նշված իրերի հաշվառման և օտարման կարգը սահմանվում է պետական ֆինանսների կառավարման լիազոր մարմինը:

4. Պետական մասնակցությամբ կազմակերպությունների լուծարման դեպքում դրանց մնացորդային գույքից պետական թանկարժեք մետաղների, թանկարժեք քարերի, ինչպես նաև թանկարժեք մետաղներից և թանկարժեք քարերից պատրաստված իրերը հանձնվում են գանձարան:

5. Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով մասնավորեցման ենթակա իրավաբանական անձանց գույքի կազմում առկա թանկարժեք մետաղները, թանկարժեք քարերը, ինչպես նաև թանկարժեք մետաղներից և թանկարժեք քարերից պատրաստված իրերը, այդ իրավաբանական անձանց մասնավորեցման նախապատրաստական աշխատանքների ընթացքում կառավարության որոշմամբ կարող են առանձնացվել ընկերության հաշվեկշիռի և փոխանցվել գանձարան:

Հոդված 19. Հայաստանի Հանրապետության թանկարժեք մետաղների և թանկարժեք քարերի պետական պահուստը

1. Հայաստանի Հանրապետության թանկարժեք մետաղների և թանկարժեք քարերի պետական պահուստը (այսուհետ՝ պետական պահուստ)՝ պետական սեփականություն հանդիսացող թանկարժեք մետաղների և թանկարժեք քարերի, ինչպես նաև թանկարժեք մետաղներից և թանկարժեք քարերից պատրաստված իրերի հանրագումարն է, որը նախատեսված է Հայաստանի Հանրապետության արտադրական, ֆինանսական, գիտական, մշակութային, ներդրումային և այլ կարիքներն ապահովելու համար: Բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի, պետական պահուստի արժեքները ենթակա են պարտադիր հաշվառման գանձարանի կողմից:

2. Պետական պահուստը կարող է համալրվել՝
ա) պետական բյուջեի միջոցների հաշվին՝ ներքին և արտաքին շուկաներից ձեռք բերված թանկարժեք մետաղներով և թանկարժեք քարերով, ինչպես նաև թանկարժեք մետաղներից և թանկարժեք քարերից պատրաստված իրերով:

բ) օրենքով սահմանված կարգով բռնագրավված, հոգուտ պետության տիրազուրկ ճանաչված, ժառանգության իրավունքով կամ նվիրատվությամբ պետության անցած թանկարժեք մետաղներով, թանկարժեք քարերով, ինչպես նաև թանկարժեք մետաղներից և թանկարժեք քարերից պատրաստված իրերով:

գ) թանկարժեք մետաղների և թանկարժեք քարերի հազվագյուտ բնակտորներով ու գանձերով:

դ) պետական պաշտոնատար անձանց կողմից ի պաշտոնն ստացած թանկարժեք մետաղներից և թանկարժեք քարերից պատրաստված նվերներով:

ե) այլ հիմքերով պետության սեփականությանը անցած թանկարժեք մետաղներով, թանկարժեք քարերով, ինչպես նաև թանկարժեք մետաղներից և թանկարժեք քարերից պատրաստված իրերով:

3. Գանձարանը պետական ֆինանսների կառավարման լիազոր մարմնի միջոցով կառավարությանն է ներկայացնում հաշվետվություն՝ տվյալ ֆինանսական տարում պետական պահուստի համալրման ու ծախսման մասին:

Հոդված 20.

Հայաստանի Հանրապետության թանկարժեք մետաղների և թանկարժեք քարերի ազգային պահուստը

1. Հայաստանի Հանրապետության թանկարժեք մետաղների և թանկարժեք քարերի ազգային պահուստը (այսուհետ՝ ազգային պահուստ) պետական պահուստի բաղկացուցիչ մասն է, որը պետական սեփականություն հանդիսացող թանկարժեք մետաղների և թանկարժեք քարերի հազվագյուտ բնակտորների, ինչպես նաև թանկարժեք մետաղներից և թանկարժեք քարերից պատրաստված պատմամշակութային, թանկարժեք քարերից, գիտական և գեղարվեստական նշանակություն ունեցող հազվագյուտ ոսկերչական և այլ կենցաղային իրերի ու կրոնական պաշտամունքի առարկաների հավաքածու է:

2. Ազգային պահուստի արժեքներն անձեռնմխելի և անբաժանելի են, հանդիսանում են Հայաստանի Հանրապետության սեփականությունը և ենթակա չեն օտարման (այդ թվում՝ ներդրման պետական մասնակցությամբ առևտրային ընկերությունների կանոնադրական կապիտալում) կամ վարձակալության: Ազգային պահուստի արժեքները կարող են ամրակցվել պետական հիմնարկներին և ոչ առևտրային կազմակերպություններին՝ ըստ նշանակության օգտագործման իրավունքով: Ազգային պահուստի արժեքները կարող են օգտագործվել ցուցադրման կամ գիտական հետազոտությունների նպատակով՝ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում կամ նրա տարածքից դուրս՝ կառավարության թույլտվությամբ:

3. Ազգային պահուստում արժեքների հաշվեգրումն իրականացվում է կառավարության որոշումներով՝ գանձարանի փորձագիտական եզրակացությունների հիման վրա, որի անցակցման կարգը սահմանում է կառավարությունը՝ պետական ֆինանսների կառավարման լիազոր մարմնի ներկայացմամբ: Գանձարանն իրականացնում է ազգային պահուստում հաշվեգրման ենթակա արժեքների նախնական փորձաքննությունը, հաշվառումը, պահպանությունը, վերականգնումը և կառավարության հանձնարարությամբ՝ դրանց ցուցադրումը: Ազգային պահուստում հաշվառման են ենթակա նաև պետական և համայնքային թանկարժեքներում և մշակութային կազմակերպություններում, արհիվներում գտնվող թանկարժեք մետաղները, ինչպես նաև թանկարժեք մետաղներից և թանկարժեք քարերից պատրաստված իրերը:

Հոդված 21.

Հայաստանի Հանրապետության ոսկու պահուստը

Հայաստանի Հանրապետության ոսկու պահուստը (այսուհետ՝ ոսկու պահուստ) Հայաստանի Հանրապետության ոսկեարժույթային պահուստի մասն է և կազմված է ստանդարտացված ձուլակտորներից և բանկային ոսկուց՝ հանդիսանալով պետական սեփականություն: Ոսկու պահուստը նախատեսված է Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պարտավորությունների կատարման համար և գտնվում է Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի հաշվեկշռում, որի տիրապետումը, օգտագործումը և տնօրինումն իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկը՝ «Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքին համապատասխան: Ոսկու պահուստը նախատեսված է պետական ֆինանսական քաղաքականություն վարելու և արտակարգ իրավիճակներում պետական անհապաղ կարիքները բավարարելու համար: Ոսկու պահուստը ձևավորվում է իրավաբանական և ֆիզիկական անձ հանդիսացող ռեզիդենտներից և ոչ ռեզիդենտներից ոսկու, առանձին դեպքերում՝ նաև այլ թանկարժեք մետաղների բանկային և ստանդարտացված ձուլակտորների գնման միջոցով: Ոսկու պահուստը պահպանվում է ինչպես Հայաստանի Հանրապետությունում, այնպես էլ այլ երկրների կենտրոնական ու առևտրային բանկերում բացված մետաղական հաշիվներում:

Հոդված 22.

Թանկարժեք մետաղներ և թանկարժեք քարեր գնելու պետության նախապատվության իրավունքը

1. Հայաստանի Հանրապետության ընդերքից արդյունահանված թանկարժեք մետաղների, թանկարժեք քարերի հազվագյուտ բնակտորները կարող են իրացվել՝ պահպանելով ստորև նշված մարմինների գնման նախապատվության իրավունքը՝

ա) Հայաստանի Հանրապետության պետական ֆինանսների կառավարման լիազոր մարմնին՝ պետական պահուստի համալրման նպատակով:

բ) Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկին՝ ոսկու պահուստի համալրման նպատակով:

Գնման նախապատվության իրավունքից վերոնշյալ պետական մարմինների հրաժարվելու դեպքում թանկարժեք մետաղների, թանկարժեք քարերի հազվագյուտ բնակտորների սեփականատերերն այդ արժեքները կարող են վաճառել այլ սուբյեկտների, բայց ոչ պակաս, քան սույն մասում նշված գնման նախապատվության իրավունք ունեցող սուբյեկտներին առաջարկված գնով:

2. Թանկարժեք մետաղների և թանկարժեք քարերի բնակտորների հազվագյուտ լինելու չափանիշները, գնահատման և վճարման պայմաններն ու կարգը սահմանում է կառավարությունը:

3. Եթե թանկարժեք մետաղների, թանկարժեք քարերի հազվագյուտ բնակտորները, որոնք, սույն հոդվածի առաջին մասին համապատասխան, առաջարկվել են գանձարանին և Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկին, ու վերջիններս հրաժարվել են այդ արժեքները ներկայացված գներով ձեռք բերելու նախապատվության իրավունքից, ապա այդ արժեքները վաճառող սուբյեկտի պահանջի դեպքում նշված մարմինները 7 օրվա ընթացքում պարտավոր են տալ տեղեկանք՝ առաջարկված արժեքները գնելու նախապատվության իրավունքից հրաժարվելու մասին:

Գ Լ ՈՒ Խ 7

ԵՐԱՄՍԿԻՉ ՂՈՒԹՅՈՒՆ

Հոդված 23.

Սույն օրենքի ուժի մեջ մտնելը

Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակմանը հաջորդող օրվանից վեց ամիս հետո:

**Հայաստանի Հանրապետության
Նախագահ**

Ռ. Քոչարյան

2006 թ. հունիսի 19
Երևան
ՀՕ-83-Ն

**Հավելված
«Թանկարժեք մետաղների մասին»
Հայաստանի Հանրապետության օրենքի**

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՏԱՐԱԾՔՈՒՄ ՄԱՀՄԱՆՎԱԾ ՀԱՐԳԵՐԸ

Ոսկի	Արծաթ	Պլատին	Պալադիում
375	800	900	500
416	830	950	850
500	875		
583	925		
585	960		
750	999		

916			
958			
999			